

ธรรมานุศาสตร์

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

กัณฑ์ที่ ๑๐ สักกบรรพ

สักกบรรพ แปลว่า ตอนที่ว่าด้วยพระอินทร์ คือ ท้าวโกสินทร์สักกรินทร์เทวราช ผู้เป็นจอมเทพบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ กัณฑ์สักกบรรพ ประดับด้วยคาถา ๑๓ พระคาถา เป็นพระนิพนธ์ในสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เพลงประจำกัณฑ์คือ เพลง “กลม” หรือเพลง “เหาะ” ประกอบกิริยาเหาะลงมา และการแปลงกายของพระอินทร์

เมื่อพระเวสสันดรประทานสองพระกุมารให้ชุกไปแล้ว พระอินทร์เทพทรงดำริว่า มันมีผู้มาทูลขอพระนางมัทรี พระเวสสันดรก็จะทรงยกให้อีก จะทำให้พระเวสสันดรขาดผู้ปรนนิบัติดูแล จึงทรงนิรมิตองค์เป็นพราหมณ์แก่ เข้าไปทูลขอพระนางมัทรี และเป็นดังที่ทรงคาด เมื่อพราหมณ์จำแลงรับพระนางมัทรีมาแล้ว จึงกลับร่างเป็นพระอินทร์เทพถวายพระนางคืน พร้อมประทานพร ๘ ประการ ตามที่พระเวสสันดรทรงแสดงพระประสงค์คือ

- (๑) ให้พระบิดาทรงรับพระองค์กลับไปครองราชย์สมบัติดังเดิม
- (๒) ให้พระองค์มีพระกรุณาและพระปัญญา ที่จะไม่ต้องเข่นฆ่าผู้มีความทุจริตร้ายกาจ
- (๓) ให้พระองค์ทรงกอบปรีย์ด้วยพระเมตตาและพระอำนาจ เป็นที่พึ่งและเป็นที่รักแก่ปวงชน
- (๔) ให้พระองค์พอพระทัย มั่นคงอยู่แต่ในพระชាយาพระองค์เดียว แม้มีสตรีเป็นที่รักมากเพียงใด ขออย่าให้ทรงลู่อำนาจของสตรี จนเป็นทางที่ทุจริตติดตามมาได้
- (๕) ให้พระโอรสได้ปกครองแผ่นดิน ทรงอำนาจด้วยธรรมปฏิบัติ
- (๖) ให้เกิดภักษาหารมากมีเพียงพอที่จะบริจาคนานได้ไม่ขาด
- (๗) ให้มีทรัพย์สมบัติเป็นเครื่องอุดหนุนไทยธรรมทานการกุศลของพระองค์ มีแต่เพิ่มพูนมิรู้หมดสิ้น เช่นเดียวกับน้ำพระทัยในทางกุศลของพระองค์
- (๘) เมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์ไป ขอให้บังเกิดในสวรรค์ชั้นสูง มีพระบารมี และมีวันเสื่อมถอยลดจากพระบารมีที่ทรงบำเพ็ญ

ข้อคิดจากกัณฑ์ : การทำความดี แม้ไม่มีคนเห็นแต่เทพดาอารักษ์ย่อมรู้ย่อมเห็น

เอกสารอ้างอิง

พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

เกษม บุญศรี. ประเพณีทำบุญเนื่องในพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : องค์การค้าของคุรุสภา,
๒๕๔๔.

ธนิต อยู่โพธิ์. ตำนานเทศน์มหาชาติ. พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๐๑.

พระครูวิจิตรธรรมโกศล. กะเทาะเปลือกเวสสันดร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เลี้ยงเซียง, ๒๕๓๖.

จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
คณอก.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลของ ทอ.มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ